

ТҮРҮҮ ҮШҮҮЛЭЙ ДҮРШЭЛДЭ ТҮШЭГЛЭН

тэмдэглэх хэрэгтэй. Ургасын хэды тунюуруше, сагай уларил хундэше хаань, 1979 оной ургасе хурялгас са соого дүүргэгдэн байна. Таряа хурялга дээрэ хүдэлэн жолоошодой хоорондо социалист мурысеен эмхидгэгдэ. Тус мурысеенэй дунгууд дээр манай 120 жолоошод Бурядай АССР-эй Министрууд ЦК-гай ноябрин (1979 оной) Пленум дээрше, «В. И. Ленинэй түрлөөр 110 жэлэй он тухай» тогтоол сооше тэмдэглэгдэ хэн. Автобиларны транспортын хүдэлмэринэ бүри ехэ ашаг ологой, үндэр бүтээсэй болгохо, түлшүн-энергетическ нөөсүүдэе алмаха хэрэгтэ хүдэлмэришдэй аргагүй ехэ оролдоло, инженерн ухаан бодол элсүүлэгдэхэ байна.

Тусэбтэ арбадахы табан жэлэй үнгэрэгшэ дүрбэн жэлдэ манай управленин коллектив янла эршэтэй хүдэлжэ гараа. Пассажируудые зөөхэ тусэбнэй 101,4 процент, километражаар түлөөнэ абаха тусэб 101,7 процент дүүргэгдэн байна. Ашаанай эрвасын тусэб 100 процент дүүргэгдэ. Гэбэше бидэндэ үшөө шиндхэгдээгүй дутагдалнууд олон.

Эндэ бидэндэ дүлдэдаагүй, шэе, дүлдэданэше эрлэб шалтагаанууд байна. Жэзээлэн хэлэб, республикн Министрууд ЦК-гай тогтоолоор 1978 оной ноябрда ашаанай 205 автомашина республикн колхоз, совхозуудта үбхэ, хооломо зөөхэ ажалда гаргагдан юм. Байгалиин хүшэр хүндэ уларидла, муу хөргөгөөр 600—800 километр холло зайдэ автомашинууд абуулагдаа. Үбхэ, хооломоной муугаар бөгсөлөтэй байһанһаа, ашаалагдэ дутагдалһанһаа боложо ашаа зөөлгын тусэб дүүргэгдээгүй.

Удаань эдэл машинанууд республикнэй колхоз, совхозуудта үрхэнэй орошо зөөлгэ эльгээгдэ хэн. Тинхээдэ колхоз, совхозуудта, хилээмнэй продуктуудай управленин предприиниудташе ашаалага-буулгалтын хүдэлмэрин унжаагжуулагдан. Аашаанһаа боложо, транспортна предприиниуд мун лэ тусэбтэ дүүргэжэ шаддагүй. Эндэ мэтээр үнгэрэгшэ жэлэй нэгдэхэ хаяхадта 18.571 машинэсэ хаягдажа, машинануудые захилар абахан ажанинуудта 78 мянган түхэрэг ялз тохохо баатай болодоо хэн.

«1979 оной таряа хурялгые хангаха имэлтэ хэмжээнууд тухай» КПСС-эй обкомой бюро болон Бурядай АССР-эй Министрууд ЦК-гай тогтоолой ёһоор үнгэрэгшэ жэлэй июлиин хаяхадһа октябрин тэн болотор 500 автомашина таряа хурялгада гаргагдаһан байна. Байгалиин уларил мунһаа, таряанай ургасын тунюураһа боложо, республикн олонику районнуудта автомашинын бүтээсэ тэрэнэй абахан сагаарн гэснэгдэ байгаа. Тингээжэ манай управленин жолоошод ашаанай эрвасын тусэб дүүргэлтэе 75,6 процентдэ хүргөө.

Гэхтэй хамта эндэ жоолошодой эршэтэй һайн ажылые туршаха өдленинүүдэ, механическа, вулканизацилгын, агрегатна цехүүд хэлбэгдэн захиарилгада. Энэ мэтшэлэн олохон предприиниудта захиарилгын ба хэлбэн шэвэрлэгын хүдэлмэри үргэвөөр хэргэжэ гээшэ.

Гадна управленинүүд бүхы коллективүүдэ арбадахы табан жэлэй тусэб, уялганууды дүүргэхын түлөө эршэтэ социалист мурысеен эмхидгэгдэнхэй. Мунөө социалист мурысеендэ 4600 гаран хүн гэхэ гү, али бүхы хүдэлмэришдэйнэй 80 гаран проценти хэбаадана. Тэднэй гүшаад проценти ажалда коммунист ёһоор хандыхын түлөө мурысэдэг. 1176 хүдэлмэришдэтэ коммунист ажалай ударидай хүндэт нэрэ зэргэ олгогдонхой. «Коммунист ажалай коллектив» гэһэн хүндэт нэрэ зэргэ хоёр предприиниуды зүүжэ абадаг. Бүхы предприиниудта социалист мурысеен эмхидгэгшэ тусэбууд зохиогдонхой, бэлуулэгдэжэ байдаг юм.

Үнгэрэгшэ оной августда түрүүшын табан жэлнүүдэй 50 жэлэй ойдо зориулагданһан слёт үнгэрэгдэжэ хэн.

Эршэтэ социалист мурысеен хүнэй эдлэхэ үүсхэл бэдэрүүлжэ, ажалай түрүүшүүлэе ба эохөхы хүдэлмэрин эдлэхэ тэднэ элиүүлэжэ. Мунөө манай коллективүүдэ сооһоо 55 жолоошод, 4 кондуктор арбадахы табан жэлнэгшэ тусэб, уялганууды дүүргэхэй. В. И. Ленинэй түрлөөр 110 жэлэй алдарт ой болотор үшөө 150 гаран жолоошод болон хүдэлмэришдэ табан жэлнэгшэ тусэбтэ даабаринууды дүүргэхэ уялга абанхай.

Арбадахы табан жэлэй үедэ управленин коллективүүдэ «Гэгээгшэдүгөөр хүдэлмэришдэ гэгээгшэ эмхидгэгшэ хэй. Манга гаран жолоошод бүхы шадбар нэрэгшээ ажалда зориулха уялга абан байна. Энэ талаар Улаан-Удын пассажира 3-дохи, 2-дохи автопредприиниуд, 2-дохи автопредприиниуд, 2-дохи автопредприиниуд Ефим Иванович Павлов, Андрей Романович Кареев гэгээгшэ, 3-дохи автопредприиниуд Сергей Федорович Белшеч, Сафрон Федорович Старинский гэгээгшэ бригадаһаа даабарина тусэб дүүргэгшэ, ажалай ба нитын журам эбдэжэ ябахын хүн үгэ болонхой.

Улаан-Удын пассажира 3-дохи автопредприиниуд Михаил Владимирович Поповый удашрдаг комсомол-залуушуулай бригадын дүршэл анхармаар. Энэ бригада арбадахы табан жэлнэгшэ үнгэрэгшэ дүрбэн жэлэй тусэбтэ декабрин 16-да дүүргэһэн байна. Бригада ВЛКСМ-эй 60 жэлэй ойн нэрэ зүүжэ ябадаг.

Сычук Иван Яковлев, КПСС-эй Прибайкалин районкой нэгдэхн секретарь. Хунгуулиин Таловска 136-дахн округһоо дэбжүүлэгдээ.

Бардаханов Прокопий Федорович, Бурядай АССР-эй гэгээрэлэй министр. Хунгуулиин Школьной 27-дохн округһоо дэбжүүлэгдээ.

Гаськов Михаил Иванович, КПСС-эй обкомой юрэнхы таловска. Хунгуулиин Охирн 69-дахн округһоо дэбжүүлэгдээ.

БҮРЯДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЕЙ ДЕПУТАДТА КАНДИДАДУУД

ЗАЛУУШУУЛ ХУРЬГАШАДААР ХҮДЭЛНЭ

«Мал ажал — комсомолой габшагай хэрэг» гэһэн Бурядайн хүдэлмэришдэ оролошон манай районкой комсомолшуд болон залуушуу эл шухала халбаряа улам саашадан хүгжөөжэ, шэвэ шатада гаргахын түлөө хүсэ шатадаараа оролдону. Мунөө районкойнай бүхы ажаланинуудта бүхыдөө 600 гаран залуу хубүүд, басагад аба, эжынэгшэ хэрүгһаа хойшо хэлжэ абахан ажал хандэжэ байдаг. Тэднэй дунда үндэр үр дүн туйлаһа, холо ойро суурханан залуу һаалиһад, тугалшад, хойшошод болон мал адуулашад олон.

Манай Здын тала хонин хүргөөрөө суурханхай гэртэ ааб даа. Үнэхөөрөөшөө, хонин ажал бүхы ажаланинуудайнай гол халбар болонхой. Тинхээжэ хониншодой мэрлэжээдэ хураха гэгшэ тон хүндэтгээдэ тоологдог гэшэ. Гэбэше олон ажаланинуудта хойшошод дутагдадаг байна. Эдэ суглаануудтай ажалан хуртэбэлгэгшэд, мэрлэжээдэ хэбэ аадажа, үблэжээдэ хэр үнгэрэгшэ байһан тухай хөөрхөн, комсомолшудтай бэлүүлхэ зорилгонууд тугаша тогтохон юм.

Тэршэлэн хониншод өөһа дунгоо ажал хэрэгүүд тухай залуушуудта хоорон. Мун тэднээр хурьгашадаар хүдэлмэришдэ ошон залуушуудта ажаллаха, амарха һайн байдал байгуулха тухайгаа хэлээ. Эдэ суглаануудтай шиндхэбэрээр хурьгашадаар хүдэлмэришдэ Торин совхоздо — 40, «60 лет Октябр» колхоздо 36 хубүүд, басагад эльгээгдээ. Гадна «Заречный» совхозой, Дорж Банзаровай, Лениной нэрэмжэтэ колхозуудтай ВЛКСМ-эй комитетүүд хурьгашадаар олон залуушууды эльгээгээ.

«Коммунизм» колхоздо хониншодой томдохондой бригада гэхэ гү, али комлекс байгуулагданхай юм. Эндэ хониншодой комсомолшуд залуушуулай коллектив ажалладаг. Тус коллектив байгша ондо зүүн эхэ хонин бүриһөө 95 хурьга абажа түлүүлэхэ, хонин бүриһөө 3,7 килограмм нооно хайлаха социалист уялга абанхай юм.

«Мал ажал — комсомолой габшагай хэрэг» гэһэн Бурядайн хүдэлмэришдэ оролошон манай районкой комсомолшуд болон залуушуу эл шухала халбаряа улам саашадан хүгжөөжэ, шэвэ шатада гаргахын түлөө хүсэ шатадаараа оролдону. Мунөө районкойнай бүхы ажаланинуудта бүхыдөө 600 гаран залуу хубүүд, басагад аба, эжынэгшэ хэрүгһаа хойшо хэлжэ абахан ажал хандэжэ байдаг. Тэднэй дунда үндэр үр дүн туйлаһа, холо ойро суурханан залуу һаалиһад, тугалшад, хойшошод болон мал адуулашад олон.

Манай Здын тала хонин хүргөөрөө суурханхай гэртэ ааб даа. Үнэхөөрөөшөө, хонин ажал бүхы ажаланинуудайнай гол халбар болонхой. Тинхээжэ хониншодой мэрлэжээдэ хураха гэгшэ тон хүндэтгээдэ тоологдог гэшэ. Гэбэше олон ажаланинуудта хойшошод дутагдадаг байна. Эдэ суглаануудтай ажалан хуртэбэлгэгшэд, мэрлэжээдэ хэбэ аадажа, үблэжээдэ хэр үнгэрэгшэ байһан тухай хөөрхөн, комсомолшудтай бэлүүлхэ зорилгонууд тугаша тогтохон юм.

Тэршэлэн хониншод өөһа дунгоо ажал хэрэгүүд тухай залуушуудта хоорон. Мун тэднээр хурьгашадаар хүдэлмэришдэ ошон залуушуудта ажаллаха, амарха һайн байдал байгуулха тухайгаа хэлээ. Эдэ суглаануудтай шиндхэбэрээр хурьгашадаар хүдэлмэришдэ Торин совхоздо — 40, «60 лет Октябр» колхоздо 36 хубүүд, басагад эльгээгдээ. Гадна «Заречный» совхозой, Дорж Банзаровай, Лениной нэрэмжэтэ колхозуудтай ВЛКСМ-эй комитетүүд хурьгашадаар олон залуушууды эльгээгээ.

«Коммунизм» колхоздо хониншодой томдохондой бригада гэхэ гү, али комлекс байгуулагданхай юм. Эндэ хониншодой комсомолшуд залуушуулай коллектив ажалладаг. Тус коллектив байгша ондо зүүн эхэ хонин бүриһөө 95 хурьга абажа түлүүлэхэ, хонин бүриһөө 3,7 килограмм нооно хайлаха социалист уялга абанхай юм.

МАЛ АЖАЛ—ГАБШАГАЙ АЖАЛ АШАГ УРЫНЬ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

ТЮМЕНЬ. «Память Калинина» колхозой машинаар һу һаадаг мастер Т. Галькевич област доторо эрхим үр дүнүүдэ туйлаба. Дүй түршэлтэй машин үдэр бүри үнэн бүхэнһөө 10—12 килограмм һу һаана.

Тэрэнэй харууһалдаг үнэд ашаг шэмьнгээ талаар хураарилладаг, тусхай рационар хооллуулагдадаг юм. Т. Галькевич хүдэлмэрингөө байн дүй түршэлые областин залуу малшадан һургуулида һурагшадта дамжуулан үгдэжэ байна.

В. И. Ленинэй түрлөөр 110 жэлэй ойн нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө мурсын, түрүү һаалиһан таба һара хэрэггүй саг соо үнэн бүриһөө 1000 килограммаһа бага бэшэ һу һаахые шиндэбэ.

НАРЫН. Түбэй Тянь-Шанин колхоз, совхозууд хониной мяха үйлдэбэрлэгэе промышленна үндэһэ һуури дээрэ табина. Нарынска областин бүхы ажанинуудта шахан таргалуулын оньһожоруулагдамал талмайнууд хүдэлнэ. Тэднэй туд бүхэндэ 10 мянга хүртээр хонин харууһалагдадаг юм. Хажуудан баригдан тэжээлэй цехүүд хонин, малые шэмэтэ тэжээлээр хандадаг байна. Эдэ бүгдэ ашаар мяханай комбинадта тугаагдан хонидой гурбанай хоёр хубын тарган байна.

БҮРЯДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЕЙ ДЕПУТАДТА КАНДИДАДУУД

Завьялова Нина Андреевна, Улаан-Удын хилээмнэй 2-дохи заводой хилээмнэ барндаг мастер. Хунгуулиин Пушкинска 6-дахн округһоо дэбжүүлэгдээ.

Ошоров Сергей Лопсонович, «Бурятпромстрой» нэгдэлэй начальни. Хунгуулиин Новостроевско 37-дохн округһоо дэбжүүлэгдээ.

Леонов Владимир Михайлович, КПСС-эй Железнодоронкой районкой нэгдэхн секретарь. Хунгуулиин Тупольска 23-дахн округһоо дэбжүүлэгдээ.

Ангапов Семён Васильевич, Бурядай АССР-эй Министрууд ЦК-гай Түрүүлгын орглосхо. Хунгуулиин Суулин 130-дахн округһоо дэбжүүлэгдээ.

БҮХЫ ХҮСЭЭЭ ЭЛСҮҮЛЭН

Владимир Ильич Ленинэй түрлөөр 110 жэлэй ойн баярэмжэтэ бригада ажалда гэгшэ нарэтэй түрлөөр угтахын түлөө социалист мурысеендэ Улаан-Удын нарын сэмбын комбинад коллектив эдлэхингээр оролсохон юм. Эдэ үдэрүүдтэ комбинад олон бригада, халаанууд табан жэлнэгшэ даабаринууд дүүргэһэн тухайгаа элдхэнэ.

Нооно илгадаг цехэй үшөө хэдэн бригада табан жэлнэгшэ тусэб дүүргээ. Тэднэй тоодо коммунист Валентина Филипповна Дмитриева, Анна Николаевна Емельянова, Валентина Иннокентьевна

Шевченко, Нина Прокопьевна Иванова, Анна Емельяновна Солдухина гэгшэдэй хүтэлбэрлэдэг бригаданууд оролсоно. Бусад цехүүдтэ шэе табан жэлнэгшэ даабаринууд дүүргэһэн коллективүүд байна. Жэзэһэн, Ангня Николаевна Абраменкын хүтэлбэрлэдэг тугаша бэлдэгшэ бригада 1976 онһоо хойшо зургаан жэлэй даабаринууд дүүргэжэ гэжэ бүри һаяхан предприиниуд «Сахилгаан» гэгшэ мэдээсэбэ.

Мунөө тус предприиниуд үйлдэбэрин 50 гаран түрүүшүүд 1981 оной тоосоо-комсомолой 60 жэлэй ойн нэрэмжэтэ бригада ажалда гэгшэ нарэтэй түрлөөр угтахын түлөө социалист мурысеендэ Улаан-Удын нарын сэмбын комбинад коллектив эдлэхингээр оролсохон юм. Эдэ үдэрүүдтэ комбинад олон бригада, халаанууд табан жэлнэгшэ даабаринууд дүүргэһэн тухайгаа элдхэнэ.

Совет ордотодо

ХОДОДОО ЗУН МЭТЭ БАИХА
Томскхой нигэс мэдээсэ: Сибириин нефтышдэй Васноган гэжэ тохсондо барилгын материалнууд ба оньһон хэрэгсэлүүдэй найман зуун километр үбэлэй харгыгаар асаргадаба. Эндэ гурбан мянган хүнэй байха хушалттай комлекс баригдажа байһанхай.

Заводой үйлдэһэн нэгдэн хубилгаһан риндэ барилгашад олон хүдэлмэришдэ баадаг байһанһа ондоо тэгшэ хүнлэ тугшэй, өөһэднэй ажаллаа бүтээдэг.

Энэй табан дабах найман гэр — нэгдэхмэл үргэлжэ хушалттай байринуудай хоёр блок болону. Газаа гарангүйгөөр, столуо, магазин, клуб, медпункт ороно болохо. Гэрнүүдэй дундахы талмайда бассейн, үбэлэй саад нэгдэхнэй. Тусхай шэл оройтой тэндэнэй сэнхир «отгоргой» доро ходоодо зун мэтэ байдаг болохо юм ха.

Энэй табан дабах найман гэр — нэгдэхмэл үргэлжэ хушалттай байринуудай хоёр блок болону. Газаа гарангүйгөөр, столуо, магазин, клуб, медпункт ороно болохо. Гэрнүүдэй дундахы талмайда бассейн, үбэлэй саад нэгдэхнэй. Тусхай шэл оройтой тэндэнэй сэнхир «отгоргой» доро ходоодо зун мэтэ байдаг болохо юм ха.

ЗАВОДОЙ АЖАЛ НӨӨСЭ ХҮСЭН
Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ Дауганилска химическэ утанай заводой түрүү коллектив хүдэлмэришдэй дутагдал зайсуулха асуудал шиндхэхэ хойн хараата ханамжа дурдахаба.

Энэ табан жэлэй эхнээшэ хойшо эндэнэй предприиниуд продукци бүтээн гаргалгаа гурба дахин ехэ болгоһон байна. Хүдэлмэришдэйнэй шат тэрэл хэбэрээ үлэнхэй. Үйлдэбэрээ шэнэхэн хубилгаха хүдэлмэрин түрүүшын шата нимэ амжалтатайгаар дүүрээ.

Үйлдэбэрээ зогсоонгүйгөөр энэ хүдэлмэри бүтэнэ. Химигүүд хабсарлын хэргэдэ байһан газарые холбоомол хунган ханануудар халхална. Задалагдан аргаар оронодо тэрэ дары шэны тоходог байха юм. Тингээд хүдэлмэрин тэдэ станогүүдые хүдэлгэжэ ахиһэн. Эдэнэр ажалай түрүү олол түршэлэй һургуулинуудта үдэршын училища абажа, бэлдэхал гарадаг байна. Ингээд олон хүн үйлдэбэрин шэнь хүсэ бүри түргөөр ашагалагда оруулын тула шухала мэрлэжэ шудална.

Эдир наһанд башшуулай барилгашадан дайнай парти Октябрын мөө арда тугайлануудые оруулан, хушэр хүн жэлнүүдтэ тоскомын байдал байгуулагдахы үшөө зүү наһануудар амаршала тугай байһанһаа оролсохон.

БУРЯДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДЕПУДАТ КАНДИДАДУУД

Альцман Клавдия Павловна, Улаан-Удын нарин сэмбын комбинадай директор. Хунгуулин Фабрична 31-дэх округһоо дэбжүүлэгдээ.

Жалсарав Дамба Зодолвич, Бурядай АССР-эй соёлой министр. Хунгуулин Туранай 154-дэх округһоо дэбжүүлэгдээ.

Калашников Кондрат Афанасьевич, КПСС-эй Бурядай обкомой захиргаанай органуудай таһагыг даагша. Хунгуулин Хлагтын 118-дэх округһоо дэбжүүлэгдээ.

Батуева Гэрлма Бадмажапова, Бурядай мебель хэдэг, модо болбосуулдаг комбинадай хүдэлмэришэн. Хунгуулин Лесозаводой 34-дэх округһоо дэбжүүлэгдээ.

Похосов Лев Яковлевич, КПСС-эй обкомой эрдэм наука болон хургуулин зургаануудай таһагыг даагша. Геологическа 25 дахи округһоо дэбжүүлэгдээ.

Черныш Владимир Ильич, Бурядай АССР-эй Министруудай Соведэй Түрүүлэгшн орлогшо. Хунгуулин Первомайска 169-дэх округһоо дэбжүүлэгдээ.

Борисов Геннадий Очрович, «Бурятэнерго» гэжэ районно энергетическэ управлениэ эрхилгэши. Хунгуулин Вузовска 4-дэх округһоо дэбжүүлэгдээ.

«ХУБИТАЯ АОРУУЛАЛСАНАЙБ...»

—Хүн гэшээ энэ дэлхэйдэ ачаахуудаа, оор тухайгай дурсахаа, мур саргаа үлөөхэ зэргэтэй бэшэ аал? Саянай мүнхэ хэмжүүрэй ойлохо харин наһанай эрмэлтэ тэгүүдэр ошоно. Тинмээдэл хүн зондо ашатай, тухатай хэрэгтэ хабадсаана, багаланшье наан хубиатаа оруулалсаһай гэжэ шэбшээдэгэн, гэжэ Галина Курьяновна Пыкинагай асуулдаа дахуурахада, томоунд дабырхарайт нидэтэн энэ боллонын элшээн гэрэлтэхэдэл гээ нэн.

Ийм үндэр бүтээс ямар аргаар туйлагдана гэшээ? Нэхэлгын оньһото машинные тааруугар тодохо, хүдэлснень нарин хёрхоор хинан шалгах, ямар нэгэн хубиатаа заагдаһан хэмжээндэнь тааруулан нэхэхэ гэшээ анхан түрүүн бараг шингээр ханагдаха. Бодото дээрээ түргэнөөр хүдэлдэг, ажалдаа нарин нягтаар хандагт хадань Г. К. Пыкинада мүнөө хоёр машина даалгаданхай.

Баргажанай районий түб — Баргажан посёлогий хунгуулин нэгэдэх участогай агитпункт РСФСР-эй, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй, мүн нютагай Соведдэй хунгалтада мүнөө түгэс бэлэн болонхой. Хунгалтыгэмхтэй найнаар үнгрэгхын түлөө ехэ оролдогто гаргагдан байна. Хунгуулин участогай агитаторнууд хүн зоной дунда ойлгуулалжын ехэ хүдэлмэри ябуулхаа гадна, хунгалтад бүхэнэй гэр гэртэ абажа, спонсгүүдые саг соонь табһан, бүрдүхэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хунгуулин 1-дэх участогай агитпунктыг даагша Г. А. Лопухина, хунгуулин участокомиссиин түрүүлэгшн орлогшо П. Н. Огнев, Баргажанай посёлко Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгш Ю. Н. Словоохотов.

УРАГШАА ҺАНААТАЙ ҺААЛИШАН

Долсон хүгшэн долоон арбага гэшхэбшье, үшөөл сарюун зандаа. Юрын энэ үгөө, хүл гарын бүришье хүнгэдшэһэн янзатай, хара эртэнһээ газра, доосоһо гүйдэлөөр тооной жорлоон ялана. Адаглахата, ханаагаа зобожые байһан шэнги. Тинхэбшье, байд гээд лэ бага зэргэ тогтоно, ажабайдалайнаа хууданые дурдааһые абана.

ЁНОТОЙЛА АРАДАЙ ЗАСАГ

Манай Конституциин нэгэдэх бүлгэ соо «СССР-тэ бүхэ засагыг арад зон буржа байдаг. Арад зон гүрэнэй засагыг СССР-эй политическэ үндэр хуурины болосо арад депутатудай Соведүүдээр дамжуулан бэлэүүлдэг», гэжэ хэлэгдэнэ.

АЖАХЫНГА БАЯЛИГ АРЬБАДХАЛСАГША

Тугалшан бүхэн өөрын хараа бодолтой, өөрын онсо шадабартай, ойлогсотой байха ёһотой гэжэ тэрэ тоолодог. Жэшээхэдэ, зарим хаалишад хая гарһан тугалнуудаа оройдоол арба хоноод байхадан эхэнһэн налгалжа, адуулагшадта тушааһы оролдоно. Энэниин Людмила Сергеевна буруушаадаг.

Тугалшан бүхэн өөрын хараа бодолтой, өөрын онсо шадабартай, ойлогсотой байха ёһотой гэжэ тэрэ тоолодог. Жэшээхэдэ, зарим хаалишад хая гарһан тугалнуудаа оройдоол арба хоноод байхадан эхэнһэн налгалжа, адуулагшадта тушааһы оролдоно. Энэниин Людмила Сергеевна буруушаадаг.

— Зай, эжы, хүлээд даа. Бу ехэтэ ханаагаа зобо, гээд, хадам хүшэнэй хурьгэн хубун Владимир үгэ та билсана.

ХОНИРХОЛТОЙ УУЛЗАЛГА
Баяхан М. Горькийн нэрэмжэтэ республиканска библиотекэ соо «Хонирхолтой уулзалгануудай клубай» ээлжээтэ үлдшэ болобо. Энэ үлдшэ болоһон уулзалганууд театртэ зориулагданхай байгаа. Тэндэ Бурядай Лениний орденто оперо болон бэлдэй театрай артистар харашадтайгаа уулзаа. Бурядай Лениний орденто оперо болон бэлдэй академическэ театрай актёр мад ремиссёр С. Д. Баджалов Москва, Ленинград хотонуудта гастрольдо яба-

хан тухайгаа сугларагшад хөөрөө. Удаань шэнэ оперонуудай ариунууды РСФСР-эй ардад артист Д. Дашиев, РСФСР-эй габыяата артистка Ю. Данилова, дуурада Глинькин нэрэмжэтэ бүхэсюозна конкурсын лауреат В. Бальжинмаев, П. И. Чайковскийн нэрэмжэтэ Моисевоу консерваторийн студент, Владимир Бороев гэгхшэд дуулаһан байна. Тэрэ уулзалга дээрэ РСФСР-эй ардад артистка О. Короткова үгэ хэлээ.

УБЭЛЭЙ XIII ОЛИМПИАДАДА

УБЭЛЭЙ XIII ОЛИМПИАДАДА
Лейк-Плэсид. (ТАСС).
Удэр үнгэрхэ бүри убэлэй XIII Олимпиадада тэмээт улам шангдана. Эгээл эрхэм-хайн хоорилго бэлдэхэлтэйшүүлын лэ илажа гарана. Бнатоноор 10 километртэ үнгэрэгдэн урилдаанда ГДР-эй сууга спортсмен Франк Ульрих иласта туйлаба. Оберхоф хотодо ажаууудга 22-той биатлонист урда тээнь 20 километрий урилдаанда мүнгэн медальар шангдана һэн.
Пермь хотын 23-тай студент Владимир Алкин мүнгэн медальар шангдана. Тэрэ 1973 оноо биатлонист хорилго бэлдэхэл хэжэ эхилсэн байгаа. Недово жэд эстафетийн урилдаанда дэхэйн чемпиондада бронза медальар шангдана юм.
Убэлэй XIII Олимпиадада 20 километртэ үнгэрэгдэн урилдаанда чемпион болон Анатолий Алябьев энэ зайда гурбадахуури ээллэбэ. Энэ хадаа манай спортсменэй эхэ амжалта гэшэ.
Хадаана санаар холжоргоо Швецийн спортсмен Нилгеар Стенмарк 2 минутта 40,74 секунда саг харуулжа, түрүүшын алтан медаль команданда асарба. Лихтенштейнэй спортсмен Андреас Венцель — мүнгэн, Австралийн түүлөөлэгшэ Ханс Энн гурбадахуури медальар шангдана байгаа.
Американ сууга конькишан Эрик Хайден убэлэй Олимпиадын XIII наадануудта гурбадахуури алтан медальа хүртээбэ. Энэ удаада тэрэ 1000 метртэ илажа гараа. Тус зайе 1 минута 15, 18 секундса саг гаталһан байна. Энэнь шэнэ олимпийскэ рекорд болоно. Канадын спортсмен Газтан Буше (1.16.68), мүнгэн медальар шангдана. Москвитин Владимир Лобанов бодон Фроде Реннинг (Норвеги) адли саг харуулжа, гурбадахуури илажа гараһан байна — 1.16.91 минута. Манай ороной конькишад Сергей Хлебников — юнээхэ, Анатолий Мединников арбан тарадахуури хууриуудта гараба.
ГДР-эй 27-той спортсмен Ульрих Велинг хойто зүгэй хоёр зүйлөөр, мурьсахадо иласта туйлажа, түрүү хуури ээллэбэ. Энэ хадаа убэлэй Олимпиадануудта Велингин абанан гурбадахуури алтан медаль болоно. Финляндийн түүлөөлэгшэ Йоуко Карьялайнен — мүнгэн, ГДР-эй спортсмен Конрад Винклер бронза шангуудта хүртээбэ.
Хоккейн талмай дээрэ шанга тэмээт болохо ургэлжэлһөөр, СССР-эй Олимпийскэ суглуудалгада команда Финляндийн хоккеистнуудтай уулзаада. 4:2 тоотойгоор (0:1, 1:0, 3:1) шүүгээ. Энэ иласта аймагтар шанга тэмээтэ туйлажа. Ушарын юуб гэхэдэ, Финляндийн хоккеистнууд хоёр дахин ургаһага гаран байгаа. Юка Порварин эдэ хоёр шанба сохино оруулаба. Гурбадахуури шадада Крутов, Мальцев, Михайлов гэгшэд шанбанууды сохино, иласта шэрээһэн байна.
Бусад наадануудай дунгуул нимэ: Швеци — Норвеги — 7:1, Нидерланды — Польша — 5:3, Канада — Япон — 6:0, Чехословакия — ФРГ — 11:3, США — Румыни — 6:2.
ЛЕНК-ПЛЭСИД. (ТАСС).
Февралийн 20-ной удэр Олимпиадада ГДР-эй спортсменууд илангаа ургаһагай байгаа. Эдэнэр мурьсоной бронза медальар шангдана гурбадахуури аялажа гараһан байгаа. Совет спортсменууд Наталья Линичук болон Геннадий Карпоносов елүүр элээр спортниста хатар наалаагай иласта туйлажа, алтан медальар шангдана. Американ конькишан Эрик Хайден гурбадахуури алтан медальада хүртээбэ. Эхэ сламодо швед Нилгеар Стенмарк илаһан байна.
Тингээжэ СССР-эй спортсменууд—7, ГДР-эй суглуудалгада команда 6 алтан медальтай болонохэ. Эдэ хоёр социалист ороной олимпийскэ командараа түрүү хуури ээллэжэ ябана. Февралийн

СТУДЕНТНЭР МАЛШАДТА АЙЛШАЛНА

П. И. Чайковскийн нэрэмжэтэ хужээмэй үчилцийн бүлэг студентууд Хэжэньгын, Хорин районундай хун зондо концерт наада харуулаа. Тэдэнэр Хорин районий Анагай, Хорин совхозуудай Алаан, Бумал хууриунуудай малша болон механизаторнуудтай уулзаһан байна. Гадна манай үчилцийн студентууд Хэжэньгын районий «Первомайский», Засгийн, Худанай, Чисаньгын совхозуудта ошожо, худөө ажахын худээл мэришэдтэ концерт наада. Могоохон хууриунууд хууриунуудай фермыд, Булагай МТМ-д болон уулзалганууд тойрхонирхолтойгоор үгэрхэн байна гэжэ студентууд тэмээлээ һэн.
Тэдэнэй концертнй програмади совет, буряд композиторнуудай, тодорхойлобо, В. Цырендашевай, Ю. Ироновей, А. Андреевий дуунууд ороо. Тэдэ дуунууды үчил-

циин 1-дэхи курсын студент Бата Цымылов, 2-дохи курсын студент Чинит Борбоев гэшэд үгэрхэһэн байна. Совет дуу гүйсэдхэгшэдэй «Якутск-77» гэһэн конкурс лауреат, үчилцийн студент Максим Рабнаев залуу композитор В. Дамбаевый дуунуудтай малша болон механизаторнууды танилсуудна. Гадна студентууд, В. Зуев П. Силин, Д. Дабаев, С. Дударь гэшэдэй бүридлэн во-

БАЯРТА ОЙДО ЗОРИУЛАГДАНА

ПРАГА. В. И. Ленинэй түрөөр 110 жэлэй ойдо, фашизмые илаһаар 35 жэлэй ойдо зориулаха, СССР-эй ба ЧССР-эй Уран зохиолшодой холбоонууд хамтын хэмжээтэ ябууланууды бэлдүүлжэ байна. Аха дүү хоёр ороной эдэ эмхинүүдэй зохионо харилсаа холбооной тусгай Прагада баталагдан абаһа һэн.
Тусхайлобо, СССР-эй ба ЧССР-эй уран зураашадай зохиолнуудай выставкэнүүд эмхидхэгдэхээр, совет болон Чехословакийн уран зураашадай хабаадагшатай семинарууд, симпозиумууд үнгэрэгдэхөөр хараалагдана. ЧССР-тэ Чехословакийн соёлой үдэрнүүдые, ЧССР-тэ совет соёлой үдэрнүүдые үнгэрэгдэ энэ тусгай дотор шухала хуури ээллэ.

СЭХЭ ШУУД ХАРАА ШЭГЛЭЛ

ВАРШАВА. Социалист Польшын правительство Советскэ Союзтай аха дүү ёһоний хани барисаага, харилсаа холбоогоо саашадан үргэлжэлгэдэ гол анхаралаа хандуула юм гэжэ ПНР-эй Министруудай Советай Түрүүлэгшэ Э. Бабюх Сеймай сасадан дээрэ үгэ хэлээдэ тэмээлээ.
Польшко-совет хани харилсаан бидэнэртэ ходоодо шухала удаа шанартай байдаг һэн. Энэ асуудал мүнөөшөө правительствоын гол анхарад татана гэжэ тэрэ хэлээ. Манай хуршанэртэй — Чехословаки болон ГДР-тэй, социалист хани нэгдээлтэ бүхэ гүрэнүүдтэй харилсаагаа хүгжээдэ. Эдэнэртэй хамта Польша Варшавска Договорой эмхине бэхжүүлжэ байна.
Уласхоорондын байдалай хүгжээлэйн хойноһоо эхэ анхаралтайгаар адаланабди гэжэ правительствоын толгойлошго үргэлжэлүүлэбэ. Ракетно-ядерна буу зэбсэг улам эхээр бүтээн гаргахые бэлдэдэг империализмын хүсэнуудэй ба «хүйтэн дайны» тала баригшадтай гэмээр

ХАРВАЛГА

Худөөгэй спортсменуудай дунда хур харибалгаар ЧССР-эй түрүү хуури ээлхын түүлөө мурьсоёон Башкирай АССР-эй Мелеуз хотодо дүүрбэбэ. Бурядай худөө ажахын институтын механициин факультетай 1-дэхи курсын студент СССР-эй спортын мастер Чингис Цыренов энэ М-1 уржикенээр 1201 очко абажа, 40-өөд хундай дундаһаа 7-дохи хуури ээллэбэ.
ВАРИДААН. Сууга совет барилдаашан, Олимпийн наадануудай гурба дахин чемпион, спортын габыяата мастер Александр Медведь гэшын Аланс хуртахын түүлөө дүрэ буялаадагшын барилдаашан уласхоорондын эх мурьсоёон Минск хотодо эхлэбэ.
Спортын мастернууд В. Гармаев, М. Цыдынов, В. Абушев, Ц. Гугунов, М. Елбаскин болон В. Мархаев гэшэд энэ эх мурьсоёнда республикнигаа нэрэ хүнды хамгаалжа байна.
КОНЬКИ РCFСР-эй чемпионат Дзержинск хотодо үнгэрэгдэбэ. Ороной суглуудалгада командын гэшүүн уласхоорондын классай спортын мастер Павел Иегов энэ дүтын зайнуудта түрүү хууриууды ээллэжэ, Россия Федерациян чемпион боло.

Фенологой тэмдэглэлүүднээ

ХАБАРАЙ АМИСХААЛ ОЙРТОНО

Убэлэй хуулинь харада хүн-дээрэ саһанай бамбайхадажа өвөлээрхэ, январин янгун-нама хүдтэн хаа-яа ээрхээд али хушалта борохи забһар хунуулахын элжээд сажа, оршон тойронхи байдалада ээрлэ тула оруулахада эхэлэ, зарим газарта саһаньшэ бага ээрлэ хайлаа, хүндөө мультэ-нэ хурхэнэ.
Сонхын саана, модной гэшүүлэн дээгүүр хүйтэннөө бэлдэ даарһан борилоонууд харагдана. Тэдэнэр нэгэ шуудор сугларанхай, дулаасаа табихагуйн тула бэз бэлдэ хам наалада хууша юм. «Хөөрхэйүүд, бээ хамгаалха арлага олонол гэшээ», — гэжэ ханахада, эхэл хайрамаардаа. Удэртөө бага ээрлэ урч амтай болоходон, борилоонууд тишааналдан, байраһа байраһа хүрэн соборжо, улс хоолоо залхаар юм эбдэрнэ эхэртэй. Хото газарта шүүбүүд хүн зондо нилээд даданхай, трамвайн, автобусой зогсодо газарнууд дээрэ олоороо дайралдада. Эндэ хилээгэнэй, бусадшые эдэз хоолой битархай халжа, үзэмөөр, амшывэ залгамаар юм.
Мүкөө жэгуур далта ханинарай шээгүүр хүйтэнэй хуулинь урвэ дабажа гаралхан гэшээ. Тиймээхэлэ зунтай сага урвалам ногоондо хоро хүрээдэг хорхой шумуулаар, алыһа баганаагаар хоолодо ашатай тунгатай жэгуур бичиг хамгаалха хэрэгтэй бишэ. Саашын хэрэгэ һонор хүхэ буханууд тухай хэлээтэй. Эдэнэр хүнэй ябахые хараа һаа, ойро дүтэхые зүрхэлдэгүү юм. Тиймээхэлэ эдэб урваламай үрлэн, өвхэ, ороһоо эхэ мэтээр хоолуулла хээ һаа, тэбшхэн соо хаяжа үсөөд, холодобол дээрэ.
Хото газарта ажамидардаг шүүбүүд үдэнхынь һынине үнгэрээмөөр дулаан газар бэнама хүдтэн хаа-яа ээрхээд али хушалта борохи забһар соо орожо хонодог юм. Тиймээхэлэ борилоонууд, хүхэ буханууд хаб хара зүтэйтэй. Зарим газарта арсагуй болошонхой байдаг шүү.
Хабарай туруушкын шэнжые өбөөрхө дуратай хүнууд ой тайлаа гарадаг. Эндэ мн туруун дулаанай амисхаал ойлгогдодог гэшээ. Зана шүүбүүд «жо-жо-жо», «жо-жо-жо» гэһэн аялгатай дууяа татажа эхилдэг. Хулан тухал соо «хойрой нилдэлэ дүдаа далаара саһа дайрахые соностохо. Шандаганай, үнэгэнэй мурнуудай саһан дээгүүр аржыдахые эли. Анхаралтайгаар шэрлэгэ, үнэгэ, һологон мурнуудые мурчлэ һагаруулаар. Тийшээд зүрхэлэ эхэртэй. Хото газарта шүүбүүд хүн зондо нилээд даданхай, трамвайн, автобусой зогсодо газарнууд дээрэ олоороо дайралдада. Эндэ хилээгэнэй, бусадшые эдэз хоолой битархай халжа, үзэмөөр, амшывэ залгамаар юм.
Мүкөө жэгуур далта ханинарай шээгүүр хүйтэнэй хуулинь урвэ дабажа гаралхан гэшээ. Тиймээхэлэ зунтай сага урвалам ногоондо хоро хүрээдэг хорхой шумуулаар, алыһа баганаагаар хоолодо ашатай тунгатай жэгуур бичиг хамгаалха хэрэгтэй бишэ. Саашын хэрэгэ һонор хүхэ буханууд тухай хэлээтэй. Эдэнэр хүнэй ябахые хараа һаа, ойро дүтэхые зүрхэлдэгүү юм. Тиймээхэлэ эдэб урваламай үрлэн, өвхэ, ороһоо эхэ мэтээр хоолуулла хээ һаа, тэбшхэн соо хаяжа үсөөд, холодобол дээрэ.

Афганистанай гадаадын хэрэгүүдэй министрэй мэдүүлгэ

КАБУЛ. Афганистан хүршэ гүрэнүүдтэ заналтатгайгаар хээдээшэе хандажа байгаагүй юм. Хүхэ хүршэ ороноуд боло, тэрэ тоодо Пакистан болон Ирантай хани харилсаа тогтоохые оролдондо гэжэ Афганистанай Демократическа Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Ш. М. Дост Палестиний журналистуудтай хоерлэхэдэ мэдүүлэбэ.
Аминай зонхилохэ үдэр хархис номлолой нүлөөгөөр Афганистанай гаража орондон афган хүнүүд эхэ орондо бусажа шадаха байна. Бидэ тэдэни ходоодо хүндэтэйгөөр хүлээн абахабди гэжэ Ш. М. Дост тэмдэглээ.
Пакистанда буу зэбсэг худалдаха гэгһэн США-гай шиндхэбрийе ДРА-гай гадаадын хэрэгүүдэй министр эрид буруушаба. Пакистанай армине зэбсэгүүдгэ ямаршые үндэбэ баримтгай байна. Тус районий ороноудта аюул тохөөлдүүлна гэжэ тэрэ хэлээ.
Сионис ээрхэг түрмхэй ябуулада эсэрүүгээр, үндэһэн эрхүнүүдэ, тэрэ тоодо өөһөдүн бээ даһан гуронине байгуула эрхые хангахын түүлөө Палестиний араб ардад тэмээлые Афганистан бурин хүсөөдөр дэмжэжэ гэжэ Ш. М. Дост мэдүүлэбэ.

МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ СЕССИ

РИМ. «Юрэнхы дэлгүүр-дэ хабаатай ороноудай Министруудай Советэй ээлжээтэ сессии эндэ хүдээлмээрэ дүүргэбэ. Гадаадын хэрэгүүдэй министрүүд тэрэндэ хабаадаһан байгаа. Зүүн ба баруун ороноудай хоорондын харилсаанай асуудалууд сессиин элжээд зүйлдэ табигдаһан, уласхоорондын гол шухала асуудалууды тусхайлаба. Дүтын ба Дунда Зүүн зүгтэһэн байдалада хабаатай асуудалые, мүн аюулгүй байдалаи ба харил-

ПРАВДА БҮРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда, «Хүдөө ажахы хүтэлбэрлэгэ» — түрүү бичиг, хуугалтые утуулаһан. Бунгаһад М. А. Суловтай уулзаба. «Агуу Лениний алдарт ойн хүндэлэгдэ» — мэдээлнүүдэй суглуулбары.
Хөөрдохи хуудаһанда, Малай убэлжэлгэ — шанга шалгалта. «Шиндхэбрийнүүд бээсүүдэгдэнэгүй» — М. Хензыхеновай статья. Хэблэлий асуудалууд. «Эмхидхэлхынь үргэ» — А. Климовий корреспонденци. «Сэлан Дүүмын захибарилгын заловодо» — мэдээлнүүдэй суглуулбары. Түрэл орон доторнай.
Гурбадахуури хуудаһанда, Арадай кандидатууд. Ара-

КАРТЕРАЙ ПОЛИТИКЫЕ БУРУУШААЛГА

ВАШИНГТОН. Демократическа партияһа США-гай президентын тусгаалда кандидат даара дэбжүүлэгдэн Калифорнийн штатай губернатор Э. Браун буу зэбсэг бүтээн гаргалтые үргэдэхэ, милитарис оршон байдалые күжэрөөхэ талаар Дж. Картерай захиргаанай бэлдүүлжэ байһан хараа шэглэлые эрид буруушаба. Тэрэ Эй-бис-си гэдэг телевизионно компанида интервью үгээхэдэ, түбинүүд хоорондын «МХ» тухэлэй баллистическэ ракетэдэ адирхуу, хүн зондо хюдаха зорилготой шэнэ тухэлэй буу зэбсэгүүдые бүтээхэ тухай Сагаан байшангай шиндхэбрийе дэмжэжэгүй гэжэ тэрэ мэдүүлэбэ. Энэ хадаа буруу алхам болоно. Тэрэ бидэни хамгаалхгүйнөө гадна, ядерна хөмөрөө зуршылдөөе улам үргэдэхэ байна гэжэ Э. Браун тэмдэглээ.